

Список використаних джерел:

1. Сало І. В. Податковий менеджмент у банку : монографія / І. В. Сало, Н. Г. Євченко. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. – 187 с.
2. Мартиненко В. П. Податковий менеджмент суб'єктів господарювання в умовах ринкової економіки [Електронний ресурс] / В. П. Мартиненко// URL : <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/14308/1/7.pdf>

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Майборода Ю. В., канд. екон. наук, Фещенко Д. А., студентка, Житлово-комунальний коледж Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

В сучасних ринкових умовах господарювання перед кожним економічним суб'єктом стоїть завдання – забезпечити стабільність функціонування та досягнення головних цілей своєї діяльності. Це зумовлює об'єктивну необхідність постійного дотримання відповідного рівня економічної безпеки підприємства, який залежить від того, наскільки ефективно його керівництво і менеджери будуть спроможні запобігти та протистояти можливим загрозам та ліквідувати наслідки об'єктивних і суб'єктивних негативних впливів зовнішнього і внутрішнього середовища.

Об'єктивні негативні впливи виникають не з вини конкретного підприємства або його окремих працівників. Суб'єктивні впливи виникають внаслідок неефективної роботи підприємства в цілому або окремих його працівників (передусім керівників і функціональних менеджерів) [1, с. 100]. Економічний збиток, що заподіюється суб'єктові господарської діяльності, може бути пов'язаний з його нездатністю протистояти конкуренції і бути результатом його внутрішніх чинників. Збиток може явитися і наслідком дії зовнішніх чинників – як свідомих дій з боку інших підприємств (конкурентів, партнерів), так і стихійних (коливання на окремих ринках, дестабілізація національної економіки, світової економічної системи в цілому тощо) [2, с. 178].

Фінансова безпека посідає особливе місце в системі економічної безпеки, впливаючи абсолютно на всі сфери діяльності підприємства. Це пояснюється тим, що рівень фінансової безпеки будь-якого підприємства визначає його можливості забезпечувати інші складові економічної безпеки, а зміни в будь-якій сфері підприємства в кінцевому результаті відображаються на його фінансовій безпеці.

Незважаючи на різні підходи щодо дефініції фінансової безпеки слід відзначити, що: суть фінансової безпеки підприємства вчені в основному розуміють як фінансову стійкість і як захищеність від загроз; головною метою фінансової безпеки виступає гарантування фінансової стійкості та максимально ефективного функціонування підприємства у поточному періоді та високий

потенціал розвитку у майбутньому; головною умовою – здатність протистояти існуючим і виникаючим небезпекам та загрозам, які здатні завдати фінансової шкоди підприємству.

Виділяють [1, с. 102] п'ять рівнів фінансової сталості та відповідно п'ять рівнів фінансової безпеки суб'єкту господарювання:

- суб'єкту господарювання достатньо власних оборотних засобів для функціонування (абсолютна фінансова сталість та фінансова безпека);

- суб'єкту господарювання практично достатньо власних оборотних засобів (нормальна фінансова сталість та фінансова безпека);

- суб'єкту господарювання недостатньо власних оборотних засобів, тому воно залучає середньострокові та довгострокові позики і кредити (нестійкий фінансовий стан і рівень безпеки);

- суб'єкт господарювання, окрім середньострокових та довгострокових позик і кредитів, залучає короткострокові (критичний фінансовий стан і рівень безпеки);

- суб'єкт господарювання не може забезпечити фінансування своєї діяльності ані власними, ані залученими засобами (кризовий фінансовий стан і рівень безпеки).

Процес забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства базується на відповідному механізмі її управління, під яким розглядають сукупність станів та процесів, з яких складається управління щодо протидії небезпекам, загрозам та ризикам [3, с. 145].

Головна мета управління фінансово-економічною безпекою підприємства – забезпечення його стійкого і максимально ефективного функціонування, створення високого потенціалу розвитку і зростання в майбутньому.

Управління фінансовою безпекою підприємства пропонується здійснювати у двох режимах:

- 1) в умовах стабільного існування підприємства;

- 2) в умовах нестабільного існування підприємства.

До функцій управління фінансово-економічною безпекою в умовах стабільного існування підприємства відносять [4]:

1. Формування ефективних інформаційних систем, що забезпечують обґрунтування альтернативних варіантів управлінських рішень.

2. Проведення аналізу стану фінансової та економічної безпеки підприємства.

3. Розробка системи планування фінансово-економічної безпеки підприємства.

4. Створення системи внутрішнього контролю фінансово-економічної безпеки підприємства.

Стратегія управління фінансово-економічною безпекою підприємства в умовах нестабільного існування повинна включати такі складові:

- діагностика кризових ситуацій;

- поділ об'єктивних і суб'єктивних негативних впливів;

- визначення переліку заходів щодо запобігання загрозам фінансово-економічній безпеці підприємства;

– оцінка ефективності планованих заходів з точки зору нейтралізації негативних впливів;

– оцінка ефективності пропонованих заходів щодо усунення загроз фінансово-економічній безпеці підприємства.

Процес управління фінансово-економічною безпекою підприємства потребує розроблення відповідного механізму, компонентами якого є сукупність фінансових інтересів підприємства, організаційна структура й управлінський персонал, техніка і технологія управління, функції, принципи і методи управління, фінансові інструменти, критерії оцінки.

Список використаних джерел:

1. Ареф'єва, О. В. Економічні основи формування фінансової складової економічної безпеки / О. В. Ареф'єва, Т. Б. Кузенко // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 1 (91). – С. 98–103.

2. Орлик, О. В. Економічна безпека підприємства: властивості, стратегія та методи забезпечення / О. В. Орлик // Економічна безпека в умовах глобалізації світової економіки : у 2 т. : колективна моногр. – Дніпропетровськ : "ФОРМ Дробязко С.І.", 2014. – Т. 2. – С. 176–182.

3. Мойсеєнко, І. П. Механізм управління фінансово-економічною безпекою підприємства / І. П. Мойсеєнко, О. О. Шолок // Науковий вісник НЛТУ України : збірник науково-технічних праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.02. – С. 141–146.

4. Слизкая В. П. Управление финансовой безопасностью предприятия в условиях нестабильности / В. П. Слизкая // Проблемы современной экономики. — 2007. — № 4 (24). // URL: <http://www.m-economy.ru/art.php?nArtId=1761>

РОЛЬ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ У СТВОРЕННІ ЦІННОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Манухіна М. Ю., канд. екон. наук, Минка С. О. студентка, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Сучасний етап розвитку світової цивілізації характеризується як інформаційне суспільство, у якому знання суттєво активізують процеси формування нематеріальних активів, які за багатьма параметрами домінують над матеріальними. Залучення нематеріальних активів у фінансово-господарську діяльність підприємств сприяє підвищенню їх капіталізації, інвестиційної привабливості, результативності та конкурентоспроможності.

Нематеріальні активи як облікова категорія є відносно новою, незважаючи на те, що у економіці це поняття існує вже протягом тривалого часу [1]. У сучасних економічних умовах використання нематеріальних активів економічними суб'єктами є необхідною умовою їх життєздатності, реалізації стратегії інноваційного розвитку, формування інвестиційної привабливості тощо. Нематеріальні активи у сучасному економічному середовищі відіграють надзвичайно важливу роль насамперед при характеристиці фінансово – майнового стану підприємства. Саме це обумовлює необхідність відображення